

"Dét at være en brik i et kæmpe puslespil, hvor hver enkelt person betyder lige så meget, som den der står ved siden af."

- Anonym

Træd ind i fællesskabet

Team 5:

Karina Kragelund Mulvad

Kamilla Elisabeth Andersen

Anja Mia Schøn Nielsen

Maja Jæger Rasmussen

Holdnummer: 2815

Årgang: 0815

Innovations projekt model 5-7

University College Lillebælt

Pædagoguddannelse

Vejleder: Lone Tang Jørgensen

Dato for aflevering: 23. september 2016

Samlet antal anslag: 23.803

Denne opgave – eller dele heraf – må kun offentliggøres med forfatter(ne)s tilladelse jf. [Bekendtgørelse af lov om ophavsret nr. 1144 af 23.10.2014](#)

Indhold

Indledning.....	2
Det spirende frø og dets udvikling <i>af: Karina Kragelund Mulvad</i>	3
Målgruppe	3
Kommunikation	3
Erfaringer og idé-skabelse	4
I det indre univers <i>af: Maja Jæger Rasmussen</i>	4
Vi er ikke rigtig voksne, vi er ikke rigtig børn <i>af: Anja Mia Schøn Nielsen</i>	6
Dig, og mig og vi to, i fællesskabets træsko <i>af: Kamilla Elisabeth Andersen</i>	7
Efterskolens historie	7
Fællesskab	8
Vores formål med fællesskabet.....	8
Opsummering.....	10
Referenceliste.....	12

Indledning

Vores indledende problemstilling på projektet, var at tiltrække flere drenge til Vejstrup Efterskole. Det valgte vi at omdanne til en bredere problemstilling, efter vores første besøg ved samarbejdspartner. Vi har ikke ændret på selve problemstillingen, som sådan, men har udvidet den så den ikke er eksklusiv eller lægger op til at der er fejl og mangler ved at drenge ikke har søgt ind på skolen i god tid.

Vores innovationsspørgsmål blev derfor:

- ***Hvordan bliver Vejstrup Efterskole Nordens mest eftertragtede efterskole, for både piger og drenge?***

Planen for vores vision var at vi skulle finde ud af, hvordan efterskolen bedst muligt kunne få drengene til at ansøge om plads på efterskolen tidligere, samt få flere drenge til at søge ind på skolen. På nuværende tidspunkt søger drenge ind meget sent, i forhold til hvad pigerne gør, og det vil skolen gerne lave om på, i håbet om at der vil blive mere mangfoldighed.

I følgende tekst vil vi komme ind på den teori der har lagt grund til vores prototyper og endelige konklusioner, som er overleveret til vores samarbejdspartner. Vi kommer ind på samarbejdet, identitetsskabelsen på en efterskole, betydningen af medbestemmelse og fællesskabets værdier.

Vores fokus i denne tekst er ikke på at give en grund til efterskolens nuværende problem, men at tilbyde en løsning der er teoretisk begrundet og som på længere sigt kan skabe større mangfoldighed på skolen.

Det spirende frø og dets udvikling

af: Karina Kragelund Mulvad

Da vi startede innovationsprojektet, var blikfanget ved udfordringen at vi aldrig havde arbejdet med målgruppen før, og dermed ville det udfordre og udvikle vores kompetencer, forhold til den alders- og målgruppe. En stor del af vores interesse kom fra den konstant flydende tilgang til efterskole fra årgang til årgang. Det var også en stor udfordring, da hele teamet består af kvinder og vi derfor måtte tænke i nye baner, for at kunne hjælpe med at inspirerer og motivere drenge til at søge ind på efterskolen, da det var start ønsket fra samarbejdspartners side.

Målgruppe

Vores målgruppe er unge i alderen 13-16, som enten skal til at vælge efterskole eller som har valgt.

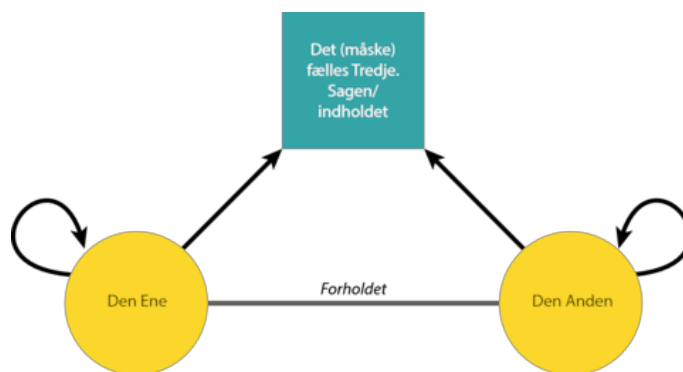
Vi har valgt ikke at have en direkte relation til målgruppen, da vi hellere ville basere de tiltag der skulle inkorporeres på Vejstrup efterskole ud fra anonym empiri fra målgruppen.

De metoder vi har valgt til at få større kendskab og viden fra vores målgruppe er anonymt spørgeskema, observation af camp for kommende elever og interview med en gruppe drenge der kunne være potentielle efterskole elever. Det er ud fra de observationer og besvarelser samt teori om målgruppen, vi har fået bearbejdet hvad det vil sige, at være ung og skulle tage beslutningen om, at ville på efterskole, samt finde ud af, hvad der gavner det enkelte individ, at være på efterskole. - Dét at være en del af et større fællesskab, at danne sin egen identitet og føle sig anerkendt under selve denne proces.

Kommunikation

Et af de vigtige områder vi har fokuseret på, i vores samarbejde, har været kommunikation, da vi har brugt Benedicte Madsens (Madsen, 1993) teori, som har indblik i, hvor vigtigt det er at få sendt de rigtige signaler når vi kommunikerer, både verbalt og nonverbalt, og at det rette budskab når frem til modtageren vha.

kommunikationstrekanten hvor det er vigtigt at have for øje hvilken relation man har til modparten for at vide om det er et personligt forhold (det fælles tredje) der snakkes om eller et professionelt (sagen) det drejer sig om. Vi har haft fokus på at bruge kommunikationen mere som et veljusteret redskab i løbet af

Figur 1: Kommunikationstrekanten (Madsen, 2015, s. 496)

projektet, da det har været vigtig at holde en god og fornuftig tone mellem os og vores samarbejdspartner, så der ikke forekom unødvendige misforståelser, som ville bremse os, i vores proces eller få den til at gå en anden retning end den vi har fået forventningsafstemt med hinanden. Det har været en professionel relation, vi har forsøgt at opretholde med samarbejdspartneren, eftersom det har handlet om at løse den problemstilling vi blev introduceret med, i starten af projektet.

Erfaringer og idé-skabelse

Vi fik ved vores første møde med samarbejdspartner stillet åbne rammer, for hvad det endelige resultat skulle ende ud i. Det gav os mod på at tænke stort og mere fokuserer på selve idegenereringen og den proces frem for et færdigt produkt, men da vi fik sat os ned var det lidt overvældende, at have så frie tøjler og ønsket om at have nogle rammer dukkede op. Derfor valgte vi, at få en føling med hvad efterskolen søgte ud af samarbejdet, og hvad vi kunne samle af input fra eleverne, om hvad det vigtige på efterskolen er, og igennem det finde den røde tråd i hvad der ville være oplagt at fokuserer på. Derfor valgte vi ,at have fokus på følgende elementer: **Fællesskab** på skolen og følelsen fremover. **Identitet** - Udvikling, samt overblik over egen vinding. Skabe **mangfoldighed** på skolen og opfordre til at appellere til andre end gymnaster.

I det indre univers

af: Maja Jæger Rasmussen

Mange tager et år på efterskole for, at finde ud af hvad det næste skridt i livet er for dem, og de gør det for at blive bedre til dele af det som efterskolen tilbyder. Det er tidligere ofte blevet kaldt et "fjumrer år", et år der kan være for sjov, man tænkte ikke på hvad der ellers sker på det år, de unge kommer til at gå igennem en stor udvikling, både personligt og på socialt plan. De unge får lov til at starte på en frisk, de får lov til at glemme den person de er derhjemme, med andre ord ændre deres identitet, og bliver gjort klar til den nye verden de kommer til, at møde når de skal videre ud i verden, på uddannelse, arbejde eller noget helt tredje.

"Helt klart det enorme fællesskab. Jeg synes også det var fedt at blive udfordret på det personlige."

- Anonym

Der sker mange ting i ungdomsårene, og de unge skal tage mange beslutninger i deres identitetsdannelse fase. De skal blandt andet finde ud af hvilken vej, de gerne vil gå, og disse beslutninger kan være afgørende for det enkelte individ resten af livet.

I samme periode, hvor alle beslutningerne skal tages, går de unge igennem en tid, hvor deres identitetsudvikling er vigtig. Det er fasen fra barn til voksen og dermed en tid, hvor det enkelte individ, skal løsrive sig fra "trykke rammer" til at blive et mere selvstændigt individ.

De unge skal finde deres egen identitet og navigere rundt i et samfund, der hele tiden er under udvikling. Dette kan gøre hele identitetsdannelsen mere besværlig, derfor vil mange unge hvis/når de bliver stillet overfor et valg, være længere tid, om at beslutte sig for, hvad der er rigtigt for dem. Det er derfor vigtigt, at skabe et trygt miljø, hvor de unge får mulighed for at danne deres identitet, uden alt for mange krav. (Illeris, Katznelson, Nielsen, Simonsen, Sørensen, 2009, s. 35)

Identitetsdannelsen sker på forskellige niveauer, og det er forskelligt hvad der har indvirkning på de unge, i dag er det meget vennerne og medier der har magten, du danner dig selv ud fra hvad andre synes om dig, og hvordan andre reagerer på det du gør.

Når vi ser på vores empiri vi har samlet via vores spørgeskemaer og samtaler med samarbejdspartner, får vi en viden om, at piger og drenge i teenager alderen, har et ønske om at være perfekte, og de trives bedst i miljøer, hvor struktur og forudsigelighed er vigtige faktorer. Men det skal stadigvæk være meningsfuldt for dem at deltage. Her kan man også se på Antonovsky teori om følelsen af sammenhæng(SOC), som

Example of the app interface showing subject selection options (LINJE A, LINJE B, VALGFAG) and a list of subjects (FODBOLD, GYMNASTIK, KUNST, FOTO).

beskrives således at for at få en følelse af sammenhæng skal der være både meningsfuldhed, begribelighed og håndterbarhed til stede. (Jacobsen, 2005, s. 210-222) For at forsøge at skabe denne følelse, har vi videreudviklet tankegangen til en app, som skal ligge på efterskolens hjemmeside, for at skabe et overblik for de unge, og vise dem hvor stor en medindflydelse de kan have på deres ophold på efterskolen.

Figur 2: Koncept til applikation (Grafik: Anja Nielsen)

Selve app'en er en hjælp til kommende elever, hvor de kan gå ind og vælge hvilke linjer de ønsker sig, og alt efter om de ønsker en eller to linjer, vil de få mulighed for 4 eller 6 valgfag ved siden af. Når alt dette er udfyldt, vil de kunne trykke "se mit skema", og få et eksempel på hvordan deres skema vil komme til at se ud, dog med mulighed for få ændringer. Dette vil give kommende elever en tryghed og vished i, hvordan deres hverdag vil se ud på efterskolen. Ved netop denne app, kan alle med interesse for efterskolen gå ind og se hvordan skolen kan støtte op om deres interesseområde, udvikling og give medbestemmelse på

hvordan deres hverdag vil komme til at se ud, dermed også hvor stor indflydelse de kan have på deres egen identitetsudvikling.

Vi er ikke rigtig voksne, vi er ikke rigtig børn

af: Anja Mia Schøn Nielsen

Oftest, når man snakker unge i alderen 15-17 årige, kan man ikke lade være med at tænke på at de stadig er unge. Deres fokus er begyndt at skifte fra barndommen, hvor de er lyst-styret og groft sagt uvidende om omverdenens problemer, til voksenlivet hvor ens handlinger og ord har konsekvenser og man har et ansvar for ens egen person. Det er en sprudlende verden, hvor de unge skal holde gejsten i gang og finde meningen med livet.

På en efterskole, for at hjælpe de unge med at opnå en følelse af sammenhæng og finde en mening med det hele, kan man skabe nogle projekter hvor at de kan tage del i at skabe noget nyt eller dekorere et lokale. De skal være med fra start til slut i projektet og der skal være god kommunikation fra alle parter omkring projektet og dets udvikling. Når de unge tager del på den måde giver deres medbestemmelse mening og deres følelse af sammenhæng vokser. De skal helst ende med at føle et ansvar for at projektet lykkes og vedligeholdes. Hvis man samtidigt sørger for at det er til at håndtere inden for deres evner, tager man endnu et skridt tættere på Antonovskys *Sense of Coherence*(følelsen af sammenhæng)(Jacobsen, 2005 s.210-222).

Håndterbarhed, meningsfuldhed og begribelighed er de tre nøgleord, som Antonovsky anvender i hans teori. SOC, eller følelsen af sammenhæng, giver de unge en modstandskraft og motivation, som kan understøtte deres opbygning af identitet, som de konstant er i gang med. George H. Mead (Mead, 2005) nævner spejling, hvor at mennesket udvikler sit selv ved at se modtagerens reaktioner, for så at føre en samtale med sig selv og derefter tilpasse sig efter behov. I en social kontekst, hvor medbestemmelse er en del af hverdagen, er vi nødt til også at se på selvet. Ens dømmekraft bunder i selvet og de erfaringer og minder man bærer på. Når en ung tager ansvar og bestemmer noget i en sammenhæng med andre, spejles deres selv i deres beslutning og deres udvikling påvirkes. Hvis beslutningen er forkert i fællesskabets øjne, vil den unge oftest ændre sig for at passe ind socialt.

Lige præcis det sociale er netop noget af det de unge er taget på efterskole for at forbedre og opleve. Ved hjælp af vores indsamlede, kvalitative empiri fik vi et indblik i at mange tidligere elever havde de samme ønsker, da de først søgte ind på efterskolen. Nye venner, bedre sociale evner og personlig udvikling, har været mangt en elevs ønske inden starten på deres efterskoleliv. De bor i små værelser, som kan minde om små lejligheder, med eget bad, toilet og lille køkken og et værelse hver.

De er selvstændige inden for det lille værelse, som de deler, hvor at der opstår et mikrokosmos inden i det ydre mikrokosmos, som en efterskole allerede er. De to unge der deler en lille verden, har begge medbestemmelse inden for de rum og regler der er i værelsets mikrokosmos. Hvis de på nogen måde føler at den ene overtager magten i medbestemmelses-forholdet, vil den forurettede søge hjælp ved venner eller undervisere. De unge har i samme proces omkring medbestemmelse, også et behov for at lære om hvordan man anerkender andres meninger, og hvor vigtigt det er at holdninger og meninger kan være forskellige, uden at det påvirker ens egne synspunkter. Medbestemmelse kræver at der er plads til alle, ellers ændres magtforholdet og vi opnår samme ulighed, som vil kræve en intervention fra en udefrakommende.

Derfor, når man på en efterskole ønsker at inddrage elever og gøre det mere attraktivt at være deltagende og medbestemmende, skal man være villig til at overgive en del af det konkrete ansvar og den magt det kræver at have indflydelse på en beslutning eller et projekt. Ved at give dem indflydelsen og ansvaret, vil de begynde at føle en større sikkerhed i deres egne beslutninger og de vil kunne udvikles på en positiv måde, selv hvis deres beslutninger møder kritik. Det vil øge deres evner til at være en del af en større ansvarsbevidst, demokratisk og indflydelsesrig proces i voksenlivet.

Dig, og mig og vi to, i fællesskabets træsko

af: Kamilla Elisabeth Andersen

Efterskolens historie

Vejstrup efterskole blev oprettet 7. november 1867 med et elevhold på "11 unge Karle" et antal, der steg til 25 i løbet af vinteren. Dengang lød indbydelsen som blev udsendt i maj 1867,

"Skolen vil se at oplyse ungdommen til selvstændigt, at handle og tage del som danske statsborger i et frit land. Den skal bestandig være og forblive til oplysningens fremme og til, hvad der enhver tid, kan tjene folk og fædreland."(Svendborg Historie, 2007)

Meget har ændret sig gennem tiderne, men skolens målsætning med at øge elevernes lyst og interesse til at indgå som aktive deltagerere i folkelige demokratiske fællesskaber, samt udvikle elevernes faglighed og kreativt er stadig den samme. Skolen lægger vægt på respekt, ligeværd og ansvarlighed, således at den enkeltes lyst til livets styrke. Skolen forventer et positivt engagement og vil sikre det enkelte individ kvalitet i efterskole-livet, såvel fagligt som medmenneskeligt.

Fællesskab

Zygmunt Baumans teori tager udgangspunkt i en forståelse af moderniteten. Formålet med dette afsnit er at lægge grundlaget til den forståelse vi har af fællesskabet, og den forestilling vi gør os om at indgå i fællesskaber.

Fællesskaber er tæt forbundet med forståelsen af moderniteten og af hvad moderniteten betyder for vores liv.

Ifølge Bauman, så er fællesskab en vigtig ting i menneskets liv. Fællesskaber findes mange steder og i mange afskygninger. Familien er et fællesskab og nye former for fællesskaber er dukket op med internettet. Fællesskaber er fælles om et væld af forhold – fælles værdier, fælles idol, fælles geografi, fælles kultur osv. Alle mennesker indgår i fællesskaber, men det er meget forskellige fællesskaber vi indgår i. Selvom fællesskab langt fra er en entydig ting, har vi alligevel forholdsvis tydelige forestillinger om, hvornår vi indgår i et fællesskab med andre. Nogle fællesskaber vælger vi selv, at være en del af, andre fællesskaber er vi født ind i, eller de bliver os påtvungne af andre årsager. (Bauman, 2003, s. 38-44)

I skolen skal vi lære, og den læring foregår også i fællesskabet. Vi oplever de fordele og ulemper der er ved at lære når man er flere sammen. Efterskolen er med til at forme elevernes forestillinger om fællesskab, og om at indgå i fællesskaber. Det er en måde, hvorpå de unge på efterskolen lærer om og opdrages til fællesskab, og det betyder derfor ufatteligt meget for deres måde at forholde sig på og indgå i fællesskaber resten af livet.

Figur 3: Vejstrup Efterskole Sten (Fotograf: Anja Nielsen)

Vores formål med fællesskabet

I vores idegenerering begyndte vi at brainstorme og få en masse gode ideer, til innovationsprojektet. Vi var alle fire i gruppen inspireret af den sten, som står ude ved efterskolen. Vi mener at, den symbolisere **fællesskabet og mangfoldighed**, som inspirerede os til at skabe nogle ideer og produkter til vores

”Det vigtigste for mig ved en efterskole er at man bliver rystet godt sammen i starten af året, ifølge af aktiviteter, så man lærer mange at kende og bliver en del af fællesskabet – Det er så fedt!”
- Anonym

samarbejdspartner. Efter at have pitchet vores arbejde og fået det godkendt ved vores samarbejdspartner, henvendte vi os til FabLab Innovation med vores koncepter. I samarbejde med FabLab Innovation fandt vi ud af at app'en ville være det mest eftertragtede produkt, da det er nemmest for efterskolen at producere og udbrede på sociale medier. Merchandise, i form af drikkedunk, nøglering og USB-pind/harddisk, ville være godt til de messer, som Vejstrup Efterskole tager på.

De produkter og den tankegang vi overleverede til Vejstrup Efterskole, efter godt samarbejde, bygger på de værdier, som vi mener efterskolen står for. En sten, som de slet ikke havde tænkt over ville kunne være et vartegn for deres formål og værdier, er blevet til et symbol på det fællesskab der er blandt deres elever. Der er ikke er to hænder eller to sten der er ens, men der er stadig plads, til hver og én på Vejstrup efterskole.

Opsummering

Tilbage i april 2016, da projektet først blev sat i gang, havde ingen på Team 5, regnet med den drejning og udvikling vores samarbejde ville tage. Vi startede det hele med et ønske om at følge Vejstrup Efterskoles anvisninger til punkt og prikke, indtil vi fik indsamlet empiri ude fra, der viste at vi var nødt til at tænke i andre baner når det drejede sig om den målgruppe vi havde fat i. Vi fandt ud af at vi ikke ville kunne give et endegyldigt svar på vores innovationsspørgsmål, men at vi kunne give efterskolen nogle pædagogiske redskaber og retningslinjer til hvordan de vil kunne få fat i den ønskede målgruppe. Efterskolen ville åbne mere op for mangfoldigheden, ved at fokuserer mere åbent i deres markedsføring, for at skabe et nyt omdømme om skolen. For at undgå den nuværende diskurs der er på skolen, at den kun er elitær, og det gøres gennem dobbelt beskrivelser om den forvandling skolen er på vej til at tage og derved bliver opfattelsen af skolen ændret. Det vil sige, at skolens diskurs ændres, fra kun at være en elitær gymnastikefterskole, til at være både det men også en efterskole for almene elever, uden en nødvendig elitær interesse inden for gymnastik.

Vores proces var kort fortalt: brainstorming → idegenerering → drømmefasen - alt er muligt → Udviklingsfasen → Forventningsafstemning m. samarbejdspartner → Prototype og dokumentation → Konceptualisering → Realisering og respons.

I starten var det svært at koble vores modulundervisning til vores projekts teori og udvikling. Men efterhånden, som modulerne er gennemgået, har vi indset at vi har kunnet plukke teorier fra forskellige emner. Livskvalitet, medbestemmelse, magtfordeling, identitet, professionalismisme og vores metode til indsamling af empiri er alt sammen noget vi langsomt er blevet inspireret til igennem vores modulundervisning. Det virkede til tider søgt, men nu har vi fundet mening i koblingerne fra tidligere moduler til det modul vi nu er ved at afslutte.

Med vores samarbejdspartners opfordring og forventninger i mente, har vi endt ud i at overlevere vores endelige resultat i form af et idé-katalog. De fik en samling af vores proces, den anvendte teori, vores produkter og begrundelser for hvorfor at dét blev valgt og videregivet, samt en samling af vores indsamlede og anvendte empiri fra deres tidligere elever. Vi følte alle at det var den bedste måde at overlevere vores produkt, for at samarbejdspartner selv kunne overtage og videreudvikle på ideerne og tankegangen, så de får en selvejerfølelse af processen.

Processen og udviklingen har ikke kun været forhold til projektet og dets formål. Vi har oplevet en social og personlig udvikling i teamet, som har gjort, at vi er tættere på hinanden og har fundet os til rette, til trods for små problemer der har vist sig i løbet af perioden. Det har været en udfordrende, men lærerig proces hvor vi har opnået en ny viden inden for den aldersgruppe, som vi før var uerfarne med. Til trods for de små udfordringer, har vi støttet hinanden og hjulpet med at få teorien til at passe ind i vores faglige sammenhæng.

Den idé, som vi føler, har ramt selve social innovations formålet bedst er vores prototype på en skema applikation. I app'en er det muligt for kommende elever at skabe sig et overblik over deres kommende hverdag, som vil give dem en følelse af forudsigelighed og en følelse af at medbestemme over deres kommende skoleår. Applikationen ser ikke på køn, gymnastiske eller faglige kompetencer, psykisk sygdom eller lignende udfordringer. Den er der som et redskab til at give ro og til at give et overblik over det kommende år, som er nemt, digitaliseret og passer ind i efterskolens brug af de sociale medier.

Et neutralt redskab, der kan skabe overblik og medbestemmelse, kan give den nye elev lysten til at blive en del af det medbestemmende, håndterbare, identitetsskabende og samarbejdsrige fællesskab, som Vejstrup Efterskole kan byde på.

Referenceliste

Bauman, Z.(2003). *Fællesskab*. København: Hans Reitzels Forlag.

Gravesen, D. T. (2015). Om betydningen af individuelle, sociale og kulturelle forskelle – i menneskers tilværelser og i pædagogisk praksis. I: D. T. Gravesen (Red.), *Pædagogik Introduktion til pædagogens grundfaglighed* (s. 158-179), Aarhus C: Systime.

Illeris, K., Katznelson, N., Nielsen, J. C., Simonsen, B., Sørensen, N. U., (2009). *Ungdomslivet: Mellem individualisering og standardisering*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Jacobsen, C. (2005). *Sundhed i pædagogisk praksis*. Aarhus: Systime Academic.

Madsen, B. (1993). Kommunikation i og om forhold. *Socialpædagogiske tekster*, (9), s. 46-62.

Madsen, B. (2015). Professionel kommunikation i pædagogiske kontekster. I: D. T. Gravesen (Red.), *Pædagogik Introduktion til pædagogens grundfaglighed* (s. 492-513), Aarhus C: Systime.

Svendborg Historie (u.å, 2007). *Vejstrup Højskole* lokaliseret fra

http://svendborghistorie.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=166:vejstrup-hojskole&catid=11:braendekov-skole&Itemid=20

Vejstrup Efterskole (u.å). *Formål og værdigrundlag: Vejstrup Efterskoles formål og værdigrundlag*

Lokaliseret fra <http://www.vejstrup.dk/formaal-og-vaerdigrundlag>